



Judikatūras krājums

Lieta C-45/17

Frédéric Jahin

pret

Ministre de l'Économie et des Finances

et

Ministre des Affaires sociales et de la Santé

(*Conseil d'État* (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kapitāla brīva aprīte – LESD 63. un 65. pants – Regula (EK) Nr. 883/2004 – 11. pants – Maksājumi par ienākumiem no kapitāla, kas ir iesaistīts dalībvalsts sociālā nodrošinājuma finansējumā – Atbrīvojums Eiropas Savienības pilsoņiem, kas apdrošināti citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma shēmā – Trešās valsts sociālā nodrošinājuma shēmā apdrošinātas fiziskās personas – Atšķirīga attieksme – Ierobežojums – Pamatojums

Kopsavilkums – Tiesas (desmitā palāta) 2018. gada 18. janvāra spriedums

1. *Kapitāla brīva aprīte un maksājumu brīvība – Līguma normas – Piemērojamība – Kapitāla aprīte LESD 63. panta izpratnē – Jēdziens – Maksājumi saistībā ar ienākumiem no nekustamā īpašuma un peļņas, kas gūta nekustamā īpašuma atsavināšanas rezultātā, ko saņēmis viens no trešā valstī dzīvojošiem dalībvalsts pilsoņiem – Iekļaušana*

(*LESD 63. pants*)

2. *Kapitāla brīva aprīte un maksājumu brīvība – Ierobežojumi – Nodokļu tiesību akti – Maksājumi par ienākumiem no kapitāla kā iemaksa dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā – Izņēmums Savienības pilsoņiem, kuri ir apdrošināti citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā principa par vienas dalībvalsts tiesību aktu piemērošanu sociālā nodrošinājuma jomā dēļ – Nevienlīdzīga attieksme pret šādiem valstspiederīgajiem un fiziskām personām, kas ir apdrošinātas trešās valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā – Situācijas, kas nav salīdzināmas – Pieļaujamība*

(*LESD 63. un 65. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 883/2004 11. pants*)

1. Vispirms ir jāatgādina, ka ar LESD 63. pantu tiek īstenota kapitāla brīva aprīte dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.

No tā izriet, ka LESD 63. pantā minētās kapitāla brīva aprītes teritoriālā piemērojamība neaprobežojas vien ar kapitāla aprīti dalībvalstu starpā, bet attiecas uz šādu aprīti starp dalībvalstīm un trešām valstīm.

Attiecībā uz LESD 63. panta materiālo piemērošanas jomu – lai arī LES nav definēts jēdziens “kapitāla aprīte”, no Tiesas pastāvīgas judikatūras izriet, ka šāda aprīte šī panta izpratnē tostarp nozīmē darījumus, ar kuru palīdzību nerezidenti veic ieguldījumus nekustamā īpašumā dalībvalsts teritorijā (šajā ziņā skat. spriedumus 2001. gada 11. janvāris, *Stefan*, C-464/98, EU:C:2001:9, 5. punkts;

2002. gada 5. marts, *Reisch u.c.*, C-515/99, no C-519/99 līdz C-524/99 un no C-526/99 līdz C-540/99, EU:C:2002:135, 30. punkts, kā arī 2005. gada 8. septembris, *Blanckaert*, C-512/03, EU:C:2005:516, 35. punkts).

No visa iepriekš izklāstītā izriet ka maksājumi, kas tiek veikti saskaņā ar pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, jo tie attiecas uz ienākumiem no nekustamā īpašuma un peļņu, kas radusies, atsavinot nekustamo īpašumu un tos dalībvalstī guvusi fiziska persona, kas ir šī valsts valstspiederīgais, taču dzīvo trešā valstī, kas nav EEZ dalībvalsts vai Šveices Konfederācija, ietilpst jēdzienā “kapitāla aprīte” LESD 63. panta izpratnē.

(skat. 19., 21.–23. punktu)

2. LESD 63. un 65. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds kā pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru šīs dalībvalsts valstspiederīgajam, kurš dzīvo trešā valstī, kas nav Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalsts vai Šveices Konfederācija, un kurš tur ir apdrošināts sociālā nodrošinājuma sistēmā, minētajā dalībvalstī ir jāveic maksājumi par ienākumiem no kapitāla kā iemaksa ar to izveidotajā sociālā nodrošinājuma sistēmā, lai gan Savienības pilsonis, kas ir citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas dalībnieks no tiem ir atbrīvots sociālā nodrošinājuma jomā piemērojamā principa par viena tiesiskā regulējuma piemērošanu dēļ saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 11. pantu.

Šis princips par viena tiesiskā regulējuma piemērošanu sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz Savienības pilsoņiem, kas pārvietojas Savienības teritorijā, ir vērsti uz to, lai izvairītos no sarežģījumiem, kas var izrietēt, vienlaicīgi piemērojot vairākus valstu tiesiskos regulējumus un novērst nevienlīdzīgu attieksmi, kas būtu piemērojamo tiesību aktu daļējas vai pilnīgas vienlaicīgas piemērošanas sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 26. februāris, *de Ruyter*, C-623/13, EU:C:2015:123, 37. punkts un minētā judikatūra).

No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka pastāv objektīva atšķirība, pirmkārt, starp situāciju, kurā attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgais, kurš dzīvo trešā valstī, kas nav EEZ dalībvalsts vai Šveices Konfederācija, un tur ir sociālā nodrošinājuma shēmas dalībnieks, un, otrkārt, Savienības pilsoņa situāciju, kurš ir citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma shēmas dalībnieks, ciktāl tikai otrais no viņiem gūst labumu no principa par vienas dalībvalsts tiesību aktu piemērošanu sociālā nodrošinājuma jomā, kas paredzēts Regulas Nr. 883/2004 11. pantā, savas pārvietošanas Savienības teritorijā dēļ.

No tā izriet, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais LESD 65. panta 1. punkta a) apakšpunkta kontekstā var tikt pamatots ar objektīvu atšķirību situācijā, kāda pastāv starp fizisku personu, dalībvalsts valstspiederīgo, kura dzīvo trešā valstī, kas nav EEZ dalībvalsts vai Šveices Konfederācija, un tur ir apdrošināta sociālā nodrošinājuma sistēmā, un Savienības pilsoni, kurš dzīvo citā dalībvalstī un ir apdrošināts šīs citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā.

Taču tā, kā LES nav ietverts neviens noteikums, ar kuru darba ņēmēju pārvietošanās brīvība tiktu paplašināta arī līdz personām, kas pārvietojas uz trešām valstīm, attiecību ar trešām valstīm, kuras nav EEZ dalībvalstis vai Šveices Konfederācija, kontekstā būtu jāizvairās no tādas LESD 63. panta 1. punkta interpretācijas, saskaņā ar kuru personām, kuras neietilpst darba ņēmēju brīvas pārvietošanās teritoriālajā piemērošanas jomā, no tās gūt labumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 13. novembris, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, 100. punkts).

(skat. 41., 42., 44., 46. un 47. punktu un rezolutīvo daļu)